

**XXI. REÁL- ÉS HUMÁNTUDOMÁNYI
ERDÉLYI TUDOMÁNYOS DIÁKKÖRI KONFERENCIA
Kolozsvár • 2018. május 24–27.**

Gyógypedagógia Szekció

1. Díj: Makszim Edina

2. Díj: Csákány Edina

3. Díj: Tamás Erika

Dícséret: Kádár Rolland, Semsei Ildikó

A XXXIV. Országos Tudományos Diákköri Konferenciára (OTDK) részvételi jogot szerzett:

Csákány Edina, Makszim Edina, Semsei Ildikó és Tamás Erika

Mit érzek én? Az értelmi akadályozott gyermekek fejlesztése komplex művészeti módszerekkel

Szerző:

Makszim Edina, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Gyógypedagógia

Témavezető:

dr. Orbán Réka egyetemi adjunktus, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet

Az értelmi akadályozottságot gyakran úgy határozzák meg, hogy az egyéneknek gyenge a szociális és emocionális képességük, gyengébb a kezdeményezőkészségük, illetve kognitív funkcióik késleltetettek és bizonytalanok. Ha ezen gyermekek érzelmi fejlődése akadályokba ütközik, ez kihatással lesz a személyiségükre, ami megnehezíti a társadalmi integrációjukat. Kutatásunk során összefüggéseket kerestünk az értelmi akadályozott gyermekek érzelemkifejezése és felismerése, illetve kommunikációjuk és szocializációjuk között, valamint azt is megvizsgáltuk, hogy van-e összefüggés az érzelemkifejezés és felismerés, valamint az érzelmi és viselkedészavarok között. Ezt követően kidolgoztunk egy 12 alkalmas fejlesztési tervet, melyet a felmért gyerekek egy csoportjával elvégeztünk, és arra törekedtünk, hogy a komplex művészeti módszereket alkalmazva fejlesszük a gyermekek érzelemkifejezését és felismerését.

Mire jó a Rubik-kocka? Szociálisan hátrányos helyzetű gyerekek fejlesztése

Szerző:

Tamás Erika, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Gyógypedagógia szak

Témavezető:

dr. Orbán Réka egyetemi adjunktus, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet

A Rubik-kocka vagy eredeti nevén bűvös kocka, melyet Rubik Ernő talált fel szórakoztatás céljából, mind a mai napig a világ egyik legkeresettebb játéka, amely nemcsak lefoglal, de képességeinket is komolyan próbára teszi. De vajon gondolkodott-e valaki már azon, hogy ez a játék akár egy fejlesztő eszköz szerepében is feltűnhet? A szociálisan hátrányos helyzet olyan környezeti faktor, amely a gyermek teljes fejlődését befolyásolja, ezáltal pedig iskolai teljesítményét is. Kutatásunk a kognitív képességekre, ezen belül a figyelemre, emlékezetre, logikai gondolkodásra és az iskolai matematikai teljesítményre helyezi a hangsúlyt szociálisan hátrányos helyzetű általános iskolás gyerekek körében. Tevékenységeink során a Rubik-kockát alkalmazzuk mint fejlesztő eszközt. Várható eredményeink szerint a beavatkozásunk során javulni fognak a fent említett kognitív képességek, aminek következtében javul az iskolai matematikai teljesítmény is.

Zenével könnyebb: a zenei nevelés hatása az anyanyelvi és matematikai, logikai képességekre

Szerző:

Kádár Rolland, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Gyógypedagógia

Témavezető:

dr. Orbán Réka egyetemi adjunktus, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet

Kutatásunkban arra keresünk választ, hogy mennyire befolyásolják a zenei képességek az elemista diákok anyanyelvi, matematikai és logikai képességeinek fejlődését. Résztevőinket két csoportra osztottuk, összehasonlítottuk azokat, akik emelt óraszámban tanulnak zenét, olyanokkal, akik nem. Hipotézisünk, hogy azok a diákok, akik intenzívebb zenei képzésben vesznek részt, jobban teljesítenek, mint azok, akik nem részesülnek ebben. Kutatásunk során felmérjük a résztvevők kognitív és zenei képességeit, valamint anyanyelvi, matematikai logikai kompetenciáit, majd korrelációs design alapján vizsgáljuk a változók közötti összefüggéseket. Az eredmények alapján kimutatható, hogy akik zenét emelt óraszámban tanulnak, azok átlagosan jobban teljesítettek ezeken a területeken, mint akik nem.

A hallássérültek ritmusérzékének, koordinációs készségének és szociabilitásának fejlesztése zenei elemekkel

Szerző:

Semsei Ildikó, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Gyógypedagógia szak

Témavezető:

dr. Kálcza Jánosi Kinga egyetemi adjunktus, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet -magyar tagozat-, egyetemi adjunktus

A kutatás célja megvizsgálni azt, hogy a zenei és mozgásos elemekkel ötvözött gyógypedagógiai terápia hatással van-e a hallássérültek ritmusérzékének, koordinációs készségének és szociabilitásának fejlesztésére. Kutatásunkban 3. osztályos, hallássérült tanulók vettek részt. A felméréshez három kérdőívet alkalmaztunk: a CBCL kérdőívet, a szociális viselkedésre vonatkozó kérdőívet és a ritmusérzékét és koordinációs készséget mérő tesztet. Eredmény: A zenei elemekkel ötvözött komplex gyógypedagógiai terápia pozitív hatást gyakorol a hallássérültek részképességeinek fejlesztésére. Következtetés: A hallássérültek sérülésüktől eltekintve képesek a zenével és tánccal ötvözött programban való részvételre.

Kulcsszavak: hallássérülés, ritmus, koordináció, szociabilitás

---

Halandók vagy halhatatlanok? Halálfogalom kialakulásának mérése gyerekeknél, ép és SNI csoportok között

Szerző:

Csákány Edina, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Gyógynevelés szak

Témavezető:

dr. Kálczai János Kinga egyetemi adjunktus, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Pszichológia tanszék

Napjainkban a halál fogalmát tabuként kezeljük, gyakran eltitkoljuk gyermekeink elől egy közeli személy elvesztését. Nemcsak a gyerekek, de a felnőttek is elidegenedtek a halál koncepciójától, így a gyerekeknek gyakran lehetőségük sem nyílik arra, hogy egy felnőtt ember szükség esetén ismertesse velük a halál fogalmát, annak megértését és kezelési módját. Kutatásunkban kolozsvári, marosvásárhelyi és sepsiszentgyörgyi 7 és 12 év közötti ép és speciális nevelési igényű (SNI) gyerekek vettek részt. A felmérést a CLDQ – élet- és halálfogalom kérdőívvel, a CDAS – gyerekeknek halálszorongás kérdőívvel, a SECQ – szocio-emocionális kompetencia kérdőívvel, valamint Piaget mennyiségmegmaradást vizsgáló műveleti próbájával végeztük. Hipotézisünk, hogy szignifikáns együttjárások mutathatók ki a vizsgált gyerekek halálfogalmi szintje és a mennyiségmegmaradás megléte között, valamint a gyerekek szocio-emocionális szintje és a halálfélelmi szintje között. Feltételezésünk szerint szignifikáns különbség mutatható ki az értelmi akadályozott és az ép gyerekek halálfogalma és halálszorongása között.

Kulcsfogalmak: halálfogalom, halálfélelem, szocio-emocionális, mennyiségmegmaradás, SNI gyerekek

---

A képregény mint a szövegértési képesség alternatív felmérésének eszköze

Szerzők:

Csergő Kinga, Moga Edit-Orsolya, Molnár Brigitta, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Gyógypedagógia szak

Témavezető:

dr. Orbán Réka egyetemi adjunktus, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és Neveléstudományok Kar, Alkalmazott Pszichológia Intézet

Témaválasztásunkban nagy szerepet játszott az, hogy egy alternatív, szövegértést felmérő eszközt dolgozzunk ki képregényes formában, mivel célunk, hogy a gyermekek számára is érdekes legyen a felmérés, illetve belső motivációt váltson ki bennük az olvasás iránt. Képregényünket objektív szövegértést mérő eszköz alapján dolgoztuk ki, a szöveget tagolva és illusztrálva. Hipotéziseinkben megfogalmaztuk, hogy a szöveg képregényesített változata befolyásolja a szöveg jobb megértését, illetve hogy a szöveg képregényesített változata esetén a tanulók kevésbé érzik kognitívan megterhelőnek a feladatot. Kísérleti designt alkalmaztunk, ezen belül csoportközi kísérleti eljárást, amely első lépéseként egy előmérést végeztünk. Ennek alapján két ekvivalens kísérleti csoportra osztottuk a 2., 3. és 4. osztályos résztvevőket.

Kulcsszavak: szövegértés, képregény, olvasás, kognitív terhelés

---

A hallássérült és ép gyermekek szociális képességeinek összehasonlító elemzése

Szerző:

Kiss Anna Luca, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia és
Neveléstudományok Kar, Gyógypedagógia

Témavezető:

dr. Orbán Réka egyetemi adjunktus, Babeş-Bolyai Tudományegyetem, Kolozsvár, Pszichológia
és Neveléstudományok Kar, egyetemi adjunktus

Dolgozatunkban arra kerestünk választ, hogy a hallássérült és az ép hallású gyermekek szociális képességei mutatnak-e eltérést. A kutatás célja a hallássérülés és a szociális képességek fejlődésének feltérképezése, ami iránymutató lehet hallássérült személyek integrációjában. A kisiskolás korosztályba tartozó nagyothalló és az ép hallású csoportot azonos fővárosba tartozó iskolákból választottuk ki. A kutatás eszköze két részből álló kérdőív, melynek egyik részét a pedagógus tölti ki, míg a második része önkitöltős. Ez lehetőséget ad arra, hogy a gyermekek iskolai tevékenységekben és szociális interakcióban megjelenő szociális képességeit feltérképezhessük.

Kulcsszavak: hallássérülés, önuralom, kitartás, kiválóság felé való irányultság, általános önhatékonyosság, szociális kompetenciák

---